

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 103. Quando expiret officium vicarii capitularis & vacantis sedis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

presentatos, & electos confirmare etiam sine speciali mandato. Sunt enim hæc iustitia & necessitatis. Garc. p. 5. c. 7. num. 28. ego q. 603. & in for. benef. p. 2. q. 171. numer. 2. Vigesimo secundo collationem liberam beneficiorum devolutam ad Capitulum Sede vacante ob negligentiam inferiorum collatorum, ut faciat ejus Vicarius, an egeat speciali mandato, non ita liquet; vide me q. 504. num. 3. Conferre illum posse beneficia ex fundatione debita conferri certæ personæ, aut certo generi personarum, secus, si conferri debeant in genere personis qualificatis; v. g. Magistris, docent cum Garc. p. 5. c. 3. num. 76. juncto num. 90. contrarium de utroque docent alii. De quo vide dicta supra de Capitulo; plus enim non potest Vicarius quam illud in hoc puncto. Illud certum, quod collationes liberas competentes Capitulo etiam Sede plena facere nequeat Sede vacante sine expresso & speciali ejus mandato. Vigesimo tertio resignationes beneficiorum spectantium aliis privative ad collationem Episcopi simpliciter factas recipere potest; egere eum ad hoc speciali mandato, quemadmodum Vicarium Episcopi censent aliqui. Quod facilius admittendum de resignationibus beneficiorum pertinentium privative ad collationem Capituli Sede plena, vel etiam simultaneè ad Episcopum & Capitulum, aut etiam quorum resignationes recipere pertinebat ad Capitulum Sede plena. De cætero resignationes factas permutationis gratiâ recipere nullatenus potest; vide q. 605. Vigesimo quarto vacante parochia, Vicarius Capituli potest ei providere de idoneo Vicario cum assignatione congruæ portionis, proponere edicta, examinare per concursum, deputare examinatores in Synodo, facere omnia, quæ juxta Trident. Sess. 24. c. 18. præcedere debent parochiæ collationem usque ad electionem dignioris, & quidem sine speciali mandato Capituli; cùm ad ea, quæ spectant ad jurisdictionem ordinariam, præsertim necessariam, ultra generalem commissionem Vicariatus non egeat speciali, quin & hæc ipsa Capitulum per se exercenda reservare nequeat, sed necesse habeat facere ea per Vicarium suum juxta dispositionem Trid. de quo vide dicta ex C. de Luca & Fagn. de Capitulo supra, ubi etiam, quid illud possit quod ad deputationem vel subrogationem examinatorum, id enim etiam poterit Vicarius Capituli. Vigesimo quinto potest Vicarius beneficia à collapsis Ecclesiis transferre non secus ac Episcopus. Fagn. in c. his qua. de major. & obed. num. 56. Vigesimo sexto quod ad faciendas uniones beneficiorum, easque rescindendas; item ad dismembrationem & extinctionem eorum potest, quod potest Capitulum, cujus tamen ad hæc consensu, si non speciali commissione, egere videtur. Vigesimo septimo non potest Vicarius sibi substituere alium, nisi ad modicum tempus & ex urgente causa, neque nimis frequenter, nec sine speciali Capituli mandato juxta Ventrigl. Riccium, Vulpe. &c. contrarium quod ad hoc postremum, nimirum posse illum substituere sibi alium sine speciali ullo mandato ad breve tempus & ex urgente causa, sentientibus Barbof. jur. Eccl. l. 1. c. 32. num. 56. Dian. loc. cit. num. 62. quin & indifferenter sine ulla speciali licentia id eum posse, refert Garc. p. 9. c. 9. num. 23. decisum à S. Cong. possit quoque, si Vicarius detentus infirmitate

aliove impedimento non substituerit sibi alium, substituere illum Capitulum, cujus potestas mortuo Vicario non expiraret. Barbof. loc. cit. vide me q. 611. Reliqua de Vicario Capitulari, puta de ejus præcedentia, salario, reddendaque ratione administrationis &c. quia non ita huc spectant, vide apud me in Vicario Episcopi u. quæst. 612. ad quæst. 621.

Quæst. 103. Quando nam expiret officium Vicarii Capitularis & vacantia Sedis?

1. Resp. ad primum primum: Si Capitulum, prout potest, ad tempus determinatum deputavit Vicarium, hoc elapso, utique expirat administratio & officium Vicarii. Dian. p. 8. ir. 4. resol. 69. in fine. Paxford. l. 12. tit. 2. num. 58. cum communi. Si verò sine temporis præfinitione, sive à Capitulo, sive Metropolitano constitutus, expirat ejus officium, quam primum Sedes definit esse vacans. Dian. Paxford. LL. cit. Barbof. loc. cit. num. 43. quia ex tunc terminatur Capituli jurisdictio, seu definit ea esse habitualiter penes Capitulum.

2. Resp. ad primum secundò: Definit quoque ejus officium, dum à Capitulo avocatur seu removetur. An verò ad nutum Capituli, durante vacantia Sedis sit amovibilis, controvertitur inter AA. Possit eum amoveri toties quoties, non tantum, quando inter Capitulum & Vicarium in prima ejus deputatione super tali amovibilitate fuit conventum, verum etiam præscindendo à tali conventionem, tenent Garc. p. 5. c. 7. num. 23. citans pro hoc claram S. Cong. declarationem. Jo-And. in c. ult. de offic. Vic. in 6. num. 15. ubi is indicat, posse Vicarium, etiam ad tempus constitutum, eo nondum elapso, revocari. Meroll. Tom. 3. d. 7. du. 27. num. 166. Farinac. &c. Quin & posse eum revocari, ubi fuisset interpositum juramentum de non revocando, tenent Sbroz. de off. Vic. l. 3. quæst. 32. num. 7. citatis Pavin. de potest. Cap. Sed. vac. p. 2. quæst. 10. num. 1. & aliis; item Zerol. pr. Episc. p. 1. v. Vicarius §. 21. expressè addens: etiam sine causa, & citans Selv. Rebuff. &c. item Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 37. quæst. 18. Fundamentum horum AA. est, quod Vicarius Episcopi semper censetur constitutus ad libitum, etsi id in commissione Vicariatus non exprimitur; poteratque etiam Capitulum ante Tridentinum amovere ad libitum suum Vicarium, adeoque id ipsum possit adhuc; cùm Trident. circa hoc nihil determinaverit. Nihilominus contrarium, sive non posse Capitulum sine justa causa amovere suum Vicarium, tenent Diana loc. cit. Barbof. loc. cit. num. 47. citans Riccium in collectan. p. 5. collect. 1062. in fine. Raguic. de voce Can. in Capit. quæst. 37. num. 4. addens etiam ex Sellio in select. c. 19. num. 43. id verum esse, etiam si in nominatione Vicarii dictum fuisset, quod revocare posset ad libitum; item Pirh. ad tit. de off. Vicar. num. 79. Fagn. in c. his qua. de major. & obed. num. 70. Pignat. Tom. 1. conf. 23. num. 10. Paxford. Vulpe, his quatuor unâ cum Barbof. testantibus, sic rescriptum à S. Cong. proposita negot. Episcop. & Regular. de anno 1631. Multo minùs juxta hanc sententiam negativam Vicarius Capitularis deputatus

putatus à Metropolitano in casu negligentia Capituli removeri potest à Capitulo, utpote à quo jurisdictionis exercitium non accepit Barbof. *loc. cit. num. 48.* de cetero iustæ causæ amovendi Vicarium sunt, dum negligens est in suo officio, vel in eo prævaricaretur illud malè gerendo; si appareret insufficientis. PaxJord. *loc. cit. num. 14.* plures istiusmodi causas magis in specie enumerat Pignat. *loc. cit. vide q. 617.*

3. Resp. ad secundum: Quamvis, quantum est de jure communi, vacatio Sedis duret solum usque ad confirmationem, institutionem seu provisionem novi Prælati à Sede Apostolica factam, ita ut per eam acquiratur novo Prælati exercitium jurisdictionis, etiam ante apprehensam possessionem. Gonz. *ad Reg. 8. gl. 15. §. 2. num. 80. & 81.* & ex eo PaxJord. *loc. cit. num. 48.* citans Pavin. Felin. &c. item Garc. *p. 5. c. 4. num. 243. & 250.* citans Selv. Covar. Lambert. &c. ego in *for. benef. p. 2. q. 668. num. 3.* hodieum tamen post *Extravag. injuncta. de elect. inter commun.* non prius cessat vacatio Sedis, quam si confirmationis, institutionis, provisionis Apostolicæ literæ sint expeditæ, & actualiter præsentatæ ipsi Capitulo, ita ut etiamsi istorum omnium; nimirum factæ in Consistorio propositionis, promotionis literarumque expeditionis certam scientiam haberet Capitulium, adhuc non sufficeret ad amissionem jurisdictionis, sed insuper opus sit actuali ostensione & præsentatione dictarum literarum. Gonz. *loc. cit. num. 83.* PaxJord. *num. 49.* citans alios. Barbof. *de potest. Episcop. alleg. 54. à num. 160.* qui etiam asserunt, non aliter intelli-

gendos DD. dum simpliciter dicunt, quòd literæ debeant esse expeditæ. Quin & seclusa cit. Extrav. æquum videtur, non posse Episcopum se ingerere administrationi & jurisdictionis exercitio, nisi dictis literis præsentatis Capitulo, de cuius præjudicio agitur, & de tollenda ei administratione & jurisdictione, habita ab eo Sede vacante. Quòd si tamen alicubi adest consuetudo legitime præscripta administrandi ante confirmationem electi Prælati, interea dum ea petitur aut expectatur, aut etiam id vi juris communis, nempe *c. nihil. de elect.* concessum Episcopis Prælatisque aliis Papæ immediatè subjectis, in concordia electis, valde ab Urbe remotis, etiam necdum ante eorum confirmationem, seu priusquam habeant jus in re dici nequeat Sedes plena, hoc ipso tamen, quòd concessam sibi à tali consuetudine, aut jure communi, vel etiam ab ipsa Sede Apostolica jurisdictionem usurpent, & administrare incipiant, cessat jam ea in Capitulo ejusque Vicario; neque is aut illud se amplius immiscere potest, cessante etiam ratione, ob quam ad Capitulium Sede vacante eam devolvi jura voluerunt; nempe ne Ecclesiæ gubernatore & administratore destituta grave damnum patiantur. Cessabit quoque Capituli & Vicarii potestas, dum à Sede Apostolica Ecclesiæ vasantis administratio committeretur alicui; cum talis sit loco Pastoris, possitque omnia in spiritualibus & temporalibus, quæ verè provifus, quin & creare possit (& juxta Sbrozium debeat) alium Vicarium, non secus ac ipsum Capitulium. PaxJord. *l. 12. tit. 2. num. 59.*

TITULUS X.

De his, quæ fiunt à Prælati sine Consensu Capituli.

Quest. 104. An Consilium Capituli exquirere debeat Episcopus aliusve Prælati?

Resp. Exquirere in pluribus consilium Capituli tenetur Prælati, ita ut, dum jura actum geri volunt cum consilio Capituli, is sine eo requisito & congruo tempore expectato gestus (etiamsi de cetero gestus cum consilio aliquorum confratrum seu Capitularium) sit irritus; ut constat ex *c. novit. h. t.* Barbof. *ibid. num. 1.* & *c. quanto. eod.* Cujus tamen intellectus potest esse duplex, dum ibi dicitur: *Cum eorum consilio vel senioris partis:* nimirum ut sufficiat, adhiberi consilium senioris partis, seu Capitularium eorum, qui magis idonei sunt ad dandum consilium; qui quidem intellectus indubitatus, si consuetudo hunc modum consultandi confirmet, ut inquit Pirh. *h. t. num. 18.* Vel ut non sufficiat consilium Senioris partis, nisi etiam eadem pars sit major Capituli; cui intellectui favet jus commune, juxta quod, dum ad actum aliquem expediendum requiritur consensus (idem videtur de consilio) in-

telligi debeat de parte majore Capituli. Et hæc quidem de requirendo consilio Capituli juxta jus commune; ubi enim adest consuetudo legitime præscripta pro libertate Prælati tractandi negotia Ecclesiæ, exercendique jurisdictionem sine consilio Capituli, hæc valida erit; cum etiam æquiparetur privilegio juxta *c. ea noscitur. h. t.* junctâ *Gl. ibidem. v. libertate. & c. 3. de consuetud. in 6.* & *c. cum Ecclesia Vulterana. de elect.* Barbof. *in c. ea noscitur. num. 1.* Pirh. *h. t. num. 15.* Engels. *h. t. num. 5.* ubi citans pro hoc Gratian. *discep. for. c. 10. num. ult.* & Zerol. *pr. Episc. p. 1. v. Capitulum. numer. 8.* asserit, consuetudine vel præscriptione passim inductum, ut in plerisque casibus Episcopi procedere valeant sine consilio vel consensu Capituli Lambert. etiam *de jurep. p. 3. l. 2. q. 1. c. 4.* apud Garciam *de benef. p. 5. c. 4. §. 2. num. 139.* prout refert Reiffenst. *h. t. numer. 27.* dicat; hodieum dici posse, quòd totus hic *tit. que sunt à Prælat.* recesserit ab aula. Quibus tamen duorum postremorum dictis contradicere satis videntur textus pro responsione citati. Non tamen huic exceptioni obstat, quòd *cit. c. novit.* dicatur, esse contra honesta-

tem.